

2015-10-19

Till Socialdepartementet

Remissvar från Föreningen Sveriges socialchefer, FSS Nästa fas i e-hälsoarbetet, SOU 2015:32 diarienummer S2015/2282/FS

Bakgrund

Föreningen Sveriges Socialchefer har getts möjlighet att yttra sig över E-hälsokommitténs betänkande SOU 2015:32, "Nästa fas i e-hälsoarbetet".

Uppdraget för utredningen har varit att lämna förslag som skapar förutsättningar för en mer ändamålsenlig och säker informationshantering i hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Förslagen skall vidare leda till att patienter/brukare på ett säkert och enkelt sätt kan ta del av den information som berör hen. "Rätt information i rätt tid för rätt användare" har varit en viktig utgångspunkt för kommitténs förslag."

En diskussionspromemoria från e-hälsokommittén har bland annat fångat följande förbättringsområden:

- ◆ Staten behöver styra det nationella e-hälsoarbetet för att skapa en mer ändamålsenlig och säker informationshantering inom och mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst.
- ◆ Rollfördelningen mellan statliga myndigheter på området behöver förtydligas.
- ◆ Det behövs nationella krav för att säkerställa en grundläggande interoperabilitet mellan informationssystem inom vård och socialtjänst.
- ◆ Arbetet med att införa strukturerad information med entydiga termer och begrepp bör inledningsvis fokuseras på de områden där behoven är störst.
- ◆ E-hälsomyndigheten bör få ett utökat uppdrag, bland annat inom ovan nämnda områden.

FSS synpunkter på E-hälsokommitténs förslag

FSS delar utredningens bedömning att den nuvarande situationen när det gäller informationshantering inom hälso- och sjukvård och socialtjänst dras med betydande svagheter inom centrala områden som interoperabilitet samt gemensamma och entydiga termer och begrepp.

FSS anser att utredningens förslag sammantaget är viktiga och bra steg i rätt riktning. En genomgående svaghet i utredningen är dock att mycket fokus ligger på hälso- och sjukvård, medan socialtjänsten berörs mer perifert trots att motsvarande utmaningar finns även här.

Nedan lämnar FSS yttrande kring de i våra ögon mest angelägna områdena

En ny samverkansorganisation och en nationell samordnare. (7.1)

FSS tillstyrker förslaget om att införa en ny samverkansorganisation på nationell nivå för fortsatt arbete på e-hälsoområdet. Det är viktigt att den nya samverkansorganisationen består av de aktörer som är berörda av e-hälsoarbetet och FSS förordar precis som kommittén att det är Socialdepartementet som får ordförandeskapet i den styrgrupp som skall leda samverkansorganisationens arbete. Socialdepartementet får därmed ett tungt och viktigt ansvar för att de olika aktörernas specifika behov kan samlas ihop till en ändamålsenlig och nationell helhet som är efterlängtd av såväl brukare/patienter, huvudmän och systemleverantörer. Även den föreslagna nationella samordnaren får givetvis en sådan samlande roll att spela.

Inrättande av en Samverkansnämnd (7.2)

FSS tillstyrker förslaget och ser det som det kanske enskilt mest intressanta i hela utredningen. Med det mandat som nämnden föreslås få finns möjlighet att skapa en nationell tydlighet och ensning kring frågor som nationell standard och interoperabilitet (hur olika verksamhetssystem skall kunna "prata med varandra"). Det är oerhört viktigt att nämndens åtta ledamöter blir sammansatta på ett sätt som gör den beslutsmässig. Nationen Sverige behöver ett snabbt tydliggörande av dessa frågor. FSS farhågor handlar om att nämnden kommer att ta alltför lång tid på sig till beslut. Vi bedömer det som angeläget att nämnden skall innehålla representanter för brukare/-patienter, huvudmän samt och experter inom standarder, it-teknik och informatik.

Gemensam informationsstruktur och begrepp (7.3)

FSS delar utredningens bedömning att detta är ett strategiskt viktigt område för såväl socialtjänsten som hälso- och sjukvården. Därför välkomnar vi det ansvar som föreslås läggas på Socialstyrelsen (i samråd med e-hälsokommittén) i denna fråga. De nuvarande otydliga styrsignaler som Socialstyrelsen för närvarande skickar ut i form av rekommendationer kring vilka termer och begrepp som skall gälla gör det näst intill omöjligt för såväl systemleverantörer som huvudmän att utveckla sitt e-hälsoarbete.

Förbättra informationshanteringen i läkemedelshanteringen (10)

FSS tillstyrker förslaget och de tre faser som föreslås i utredningen. FSS uppskattar det mest konkreta förslaget i utredningen och delar utredningens bedömning om att förslagen kommer att bidra till ökad kvalitet för den enskilde.

Avslutningsvis konstaterar FSS

att det nu är dags för staten att göra det staten bland annat gjorde för länge sedan när det gäller spårvidden på järnvägsnätet i Sverige. Vi behöver nu en motsvarande nationell styrande norm (krav) avseende standarder, infrastruktur samt termer och begrepp. SOU 2015:32 är definitivt ett steg i rätt riktning. Nu gäller det bara att hålla fart i utvecklingsarbetet.

För Föreningen Sveriges socialchefer

Karl Gudmundsson, ordförande

Föreningen Sveriges socialchefer är en partipolitiskt obunden förening som verkar för utveckling av den svenska välfärdsmodellen. Vi arrangerar årligen den socialpolitiska konferensen Socialcheferdagarna. Läs mer på socialchefer.se och socialcheferdagarna.se